

Drachten, Tussendiepen Grote modderkruiper

Nader Onderzoek

JM ecologie b.v., 2021

Nader Onderzoek Drachten, Tussendiepen

Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R21.235

Status

1.0 (definitief)

Datum

30-11-2021

Opdrachtgever

Bouwgroep Noord

Jade 4

9207 GL Drachten

Auteur

Thijs de Haan

Controle

Corine Bos

Voorpagina

Gebruikte onderzoeksapparatuur

Te citeren als

De Haan, T.M., 2021. Nader Onderzoek Drachten, Tussendiepen; Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R21.235 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12

8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Samenvatting.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2	Inleiding.....	2
2.1	Aanleiding.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.2	Ligging en indeling plangebied	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3	Uitvoering.....	2
3.1	Bezoeken.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2	Bevindingen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4	Conclusie.....	6
	Geraadpleegde bronnen	7

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Rho adviseurs, verder “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan de kop van de Tussendiepen in Drachten, gemeente Smallingerland, provincie Friesland. Om de werkzaamheden mogelijk te maken is het noodzakelijk om onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden uit te voeren. Tijdens de voorliggende QuickScan is geconcludeerd dat het plangebied mogelijk habitat bevat voor de grote modderkruiper. Hierop volgend is nader onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van grote modderkruiper op de desbetreffende locatie.

1.2 Ligging

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood) aan de noordzijde van Drachten. (Bron: ESRI)

2 Uitvoering

2.1 Uitvoering grote modderkruiper onderzoek

Het onderzoek is globaal uitgevoerd conform de algemeen geaccepteerde standaard, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en stichting RAVON.

Afhankelijk van de tijd van het jaar wordt er gekozen voor een bepaalde onderzoeksmethode.

Inventarisatiemethode	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
e-DNA	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Schepnet			█	█	█	█	█			█	█	█
Elektrovisserij			█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Schepnet en elektrovisserij op overwinteringsplekken	█	█	█	█							█	█
Fuiken			█	█	█	█	█	█	█	█		
Zichtwaarnemingen			█	█	█	█				█	█	█

█	Optimale periode
█	Geschikte periode
█	Geschikte periode, indien niet te veel vegetatie in de watergang aanwezig is en de koude periode nog niet is ingetreden
█	Geschikte periode, indien nog geen koude periode is ingetreden (bij strenge kou wordt de trefkans lager)
	Geen geschikte periode

Afbeelding 2.1. Op hoofdlijnen weergegeven de geschiktheid van periodes voor verschillende wijzen van inventariseren. (bron: Bij12)

In dit geval is er gekozen om gebruik te maken van e-DNA. Dit heeft als voordeel dat deze methode ervoor zorgt dat de watergang zo min mogelijk verstoord wordt. Deze methode heeft ook als voordeel dat de soort goed aangetoond kan worden als er veel plantengroei in het water aanwezig is.

De methode bestaat uit het bemonsteren van de geschikte watergang. Er worden bij vier verschillende kansrijke locaties in de watergang elk zeven buisjes water verzameld. Dit water wordt door een filter gehaald door middel van een vacuümpomp waarna het residu verzameld wordt en opgestuurd wordt

naar een laboratorium. Tijdens dit onderzoek zijn samples van verschillende locaties in de watergangen gemixt. De sample locaties zijn per watergang aangegeven in afbeelding 2.2.

Afbeelding 2.2. De locaties waar een e-DNA sample genomen is om de aan/afwezigheid van Grote modderkruiper aan te tonen. (rood = sample nr 24393, groen = sample nr 24379)(bron achtergrond: ESRI)

3 Resultaten

De watergangen zijn onderzocht middels twee sample kits van Datura Molecular Solutions BV. Ieder sample bestaat uit 28 sub-samples die verspreid over een watergang genomen en gecombineerd worden. De twee samples zijn geanalyseerd door Datura Molecular Solutions BV op de aanwezigheid van grote modderkruiper DNA, waarbij ieder sample opgedeeld is in 12 replica's, omdat dit de hoogste gevoeligheid oplevert. Als resultaat wordt het aantal positieve replica's per sample weergegeven, waarbij 0/12 betekent dat in géén van de replica's DNA van de grote modderkruiper werd aangetoond.

De genomen samples zijn op 08-11 opgestuurd naar Datura, hiervan zijn op 22-11 de resultaten ontvangen. In geen van beide bemonsterde watergangen is grote modderkruiper aangetroffen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat grote modderkruiper niet aanwezig is in het plangebied.

Tabel 3.1 Resultaten eDNA onderzoek.

Samplenummer	Resultaat
24393	0-12
24379	0-12

4 Conclusie

In opdracht van Rho adviseurs, verder “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan de kop van de Tussendiepen in Drachten, gemeente Smallingerland, provincie Friesland. Om de werkzaamheden mogelijk te maken is het noodzakelijk om onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden uit te voeren. Tijdens de voorliggende QuickScan is geconcludeerd dat het plangebied mogelijk habitat bevat voor de grote modderkruiper.

De werkzaamheden hebben daardoor mogelijk tot gevolg dat habitat en/of paaiplaatsen van de grote modderkruiper (tijdelijk) beschadigd worden en dat aanwezige grote modderkruipers gedood worden. Om te bepalen of een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, heeft JM ecologie een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van grote modderkruiper in deze watergangen.

De aanwezigheid van grote modderkruiper is onderzocht middels de eDNA methode, waarbij watersamples uit de betreffende watergangen worden genomen die vervolgens geanalyseerd worden op de aanwezigheid van DNA-fragmenten van de grote modderkruiper. Hierbij is vastgesteld dat grote modderkruiper niet aanwezig is in de bemonsterde watergangen. Er is wat betreft grote modderkruiper geen belemmering vanuit de Wet natuurbescherming. Wel blijven de overige mitigerende maatregelen uit voorliggende QuickScan gelden.

Gorredijk, November 2021
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Haan, T., 2021. QuickScan Drachten, Tussendiepen; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport R21.191 JM ecologie b.v., Gorredijk.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus;